

עפ"ת 59934/09/22 - מדינת ישראל, פרקליטות מחוז חיפה נגד מג'ד מוחמד

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 59934-09-22 מדינת ישראל נ' מוחמד (עציר) 06 נובמבר 2022

לפני:
המערערת:
נגד
המשיב:
מג'ד מוחמד
ע"י ב"כ עוה"ד מוחמד שעבאן

פסק דין

1. לפניי ערעור המדינה על גזר דינו של בית משפט השלום בעכו בתיק פל"א 5103-06-22, מיום 8/9/2022 במסגרתו הושתו על המשיב 9 חודשי מאסר לריצוי בפועל, מאסר על תנאי, פסילה מלהחזיק או מלקבל רישיון נהיגה לתקופה כוללת של 12 חודשים, פסילה על תנאי והפעלת התחייבות, ללא קנס.

הערעור מופנה כנגד קולת העונש. בכגון דא, המערערת עותרת להחמיר במרכיב המאסר בפועל ובמרכיב הפסילה מלהחזיק ברישיון נהיגה.

2. לצין, כי בגין העבירות בהן הורשע המשיב בתיק קמא, הטיל בית המשפט מאסר בפועל למשך חודש אחד. בנוסף, הופעל בחופף עונש של 6 חודשי מאסר על תנאי אשר היה תלוי ועומד נגד המשיב. כמו כן, בית המשפט הטיל על הנאשם במצטבר 3 חודשי מאסר בפועל בגין הפסקת עבודות שירות, אותן אמור היה המשיב לבצע. סך הכל כאמור הוטל על המשיב עונש כולל של 9 חודשי מאסר בפועל.

אשר לעונש הפסילה בפועל של רישיון הנהיגה. גם כאן הטיל בית המשפט בגין התיק מושא ההליך קמא 8 חודשי פסילה בפועל, והפעיל במצטבר פסילה על תנאי בת 4 חודשים. בנוסף, הפעיל בית המשפט בחופף עונש מותנה של פסילה בת 4 חודשים. סך הכל הוטלו על המשיב 12 חודשי פסילה בפועל.

3. המערערת ממאנת להשלים עם גזר דינו של בית המשפט קמא. בהודעת הערעור שהגישה לפניי, טוענת, כי העובדה שבית המשפט קמא הסתפק בעונש מאסר של חודש אחד בלבד, על אף שהמשיב

נהג בפסילה שהוטלה עליו בשני תיקים שונים, היא כשלעצמה מצדיקה קבלת הערעור.

עוד טוענת המערערת כי מדובר בהרשעתו השלישית של המשיב בעבירות דומות, ולכן אין כל הצדקה לחריגה כה משמעותית מרמת הענישה הנהוגה בסוג זה של מקרים.

לפי המערערת, הכלל הוא כי יש להפעיל עונש מאסר על תנאי במצטבר, ואילו הפעלה בחופף היא החריג. נסיבותיו האישיות של המשיב לא הצדיקו חריגה משמעותית. זאת, שעה שלא הוצגו נסיבות מיוחדות.

משמדובר בסטייה קיצונית לקולא ממתחם העונש ההולם, סבורה המערערת כי יש לקבל את הערעור ולהחמיר בעונשו של המשיב בכל הנוגע לעונש המאסר בפועל, וכן להורות על הפעלת עונש המאסר המותנה במצטבר. כן עותרת ל"הפעלת" 5 חודשי המאסר בעבודות שירות אף זאת במצטבר. עוד מבוקש להחמיר ברכיב הפסילה בפועל.

4. ב"כ המשיב ביקש לדחות את הערעור, תוך שטען כי באותה תקופה מספר תיקים בהם טיפל, "בנסיבות הרבה יותר חמורות" הסתיימו "בהסדרים סגורים וגם בטיעונים חופשיים". הוא הגיש פסיקה מתאימה. לפי הסניגור, בתיקי תעבורה, כשמגיע אדם עצור, התביעה מציעה להסתפק בתקופת התנאי ובלבד ש"ההפעלה תכלול ריצוי מאסר בפועל ולא בעבודות שירות". כאמור, הסניגור היפנה למספר תיקים שניתנו על ידי אותו מותב, עם נסיבות חמורות יותר לדידו, והמשקפים את אותה מדיניות ענישה.

ב"כ המשיב טען עוד, כי אילו היו מוטלים על המשיב 3 חודשי מאסר בפועל ובית המשפט קמא היה מפעיל את התנאי כאשר חלקו בחופף וחלקו במצטבר, זה "אולי היה נראה אחרת, ולא היה מוגש הערעור". עוד נטען, כי בעת הפסקת עבודות שירות, הרי ש-"תקופה של 5 חודשים שווה 2.5 חודשי מאסר".

הסניגור הפנה לנסיבותיו האישיות של המשיב וביקש כאמור לדחות את הערעור.

דין והכרעה

5. לאחר שנתתי דעתי להודעת הערעור על צרופותיה ולטיעוני הצדדים, ולאחר שעיינתי בפסיקה אליה היפנו ובתיק של בית המשפט קמא, מצאתי כי יש מקום לקבל את הערעור חלקית, באופן שתקופת המאסר הכוללת אותה ירצה המשיב תעמוד על 12 חודשים. הוא הדין באשר לתקופת הפסילה בפועל אשר תעמוד על 16 חודשים.

יודגש, כי למסקנה זו הגעתי בשים לב לכלל כי ערכאת הערעור אינה ממצה את הדין עם הנאשם, על כל המשתמע מכך.

6. הלכה רבת שנים היא, כי אין זו מדרכה של ערכאת הערעור להתערב בעונש אשר הושת על ידי הערכאה הדיונית. זאת, להוציא מקרים בהם נפלה טעות מהותית בגזר הדין, או כל אימת שהעונש אשר הוטל על ידי הערכאה הדיונית חורג באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים.

דומני, כי המקרה המונח לפניי נמנה עם שורת המקרים המצדיקים התערבות של ערכאת הערעור, הן ברכיב המאסר בפועל והן ברכיב הפסילה.

7. המשיב הורשע בבית המשפט קמא כי ביום 13.6.2022 נהג ברכב מסוג גולפית ברחובות כפר מנדא, זאת בהיותו פסול לנהיגה בשני תיקים של בית המשפט לתעבורה בעכו, הראשון לתקופה של 11 חודשים מיום 5.4.2022 והשני לתקופה של 14 חודשים מיום 15.5.2022. שני גזרי הדין ניתנו בנוכחותו של המשיב.

דא עקא, שלא חלף חודש ימים מהפסילה האחרונה, והמשיב כאמור נמצא נוהג ברכב המנועי הנ"ל. לא זו אף זו, אלא שהמשיב מעולם לא הורשה לנהוג ומעולם לא הוציא רישיון נהיגה. פועל יוצא מכך, שהמשיב אף נהג ללא תעודת ביטוח בת-תוקף.

8. אין חולק כי עבירה של נהיגה בזמן פסילה היא עבירה חמורה המשקפת יחס של זלזול בחיי אדם, בהוראות הדין, בסדר הציבורי ובצווי בתי המשפט. העושה זאת כשהוא אף אינו מורשה לנהיגה, מבטא יחס מזלזל כפול ומכופל שמהווה אף התרסה נגד רשויות החוק וההחלטות השיפוטיות.

9. בענייננו, כאמור, עובר לביצוע העבירה הנוכחית ריצה המשיב פסילה לתקופה מצטברת של 25 חודשים. טרם יבש הדיו על החלטות בית המשפט, והמשיב בחר לשוב לסורו. העובדה כי מדובר ברכב גולפית, אין בה כדי להקהות את המסוכנות הרבה אשר נשקפה מהמשיב עת ביצע את העבירה בה הורשע ואין בה כדי להצדיק חריגה כה משמעותית לקולא.

10. מדיניות הענישה במקרים דומים מחייבת מאסר בפועל לתקופה לא קצרה. בית המשפט קמא אמנם קבע, כי מתחם העונש ההולם, בכל הנוגע לרכיב המאסר, נע בין מאסר מותנה ועד 24 חודשי מאסר בפועל. איני סבור כי יש מקום להתערב במתחם שנקבע. אולם, קביעת העונש בתוך המתחם, והעמדתו על חודש אחד בלבד של מאסר בפועל, מהווה סטיה ניכרת ומשמעותית מנורמת הענישה המקובלת ומהמדיניות הראויה. בכגון דא, נכון היה להשית על המשיב מאסר בפועל של מספר חודשים אשר יבטא את חומרת העבירה.

ראו בעניין זה, רע"פ 5635/19 יעקובוב נ' מדינת ישראל (4.9.2019).

11. ודוק, העונש אשר יוצא תחת ידו של בית המשפט בנסיבות מעין אלה, אמור לשקף ולבטא את החומרה הרבה העולה מהנסיבות דנן. עונש של מאסר בפועל למשך חודש אחד, אין בו כדי לבטא מסר כאמור. זאת במיוחד, שעה שהפעלת המאסר המותנה התלויה ועומד נגד המשיב נעשית אף היא בחופף, באופן מלא. חוששני, כי המסר שהציבור עלול להבין הינו, כי בגין העבירה הנוכחית אין מוטלת על המשיב למעשה ענישה נוספת מעבר למאסר המותנה שריחף מעל ראשו קודם לכן. בנסיבות ענייננו תוצאה כזו אין לקבל.

זאת ועוד, הפעלה חופפת של מאסר מותנה הינה החריג לכלל שנקבע בסעיף 58 לחוק העונשין, תשל"ז-1977. בכגון דא, נדרשים "טעמים שיירשמו". לא שוכנעתי כי נסיבותיו של המשיב מצדיקות חריגה מלאה מהכלל והפעלת כל התקופה בחופף.

12. הוא הדין באשר לעונש הפסילה של רשיון הנהיגה. גם כאן, אין להשלים עם תוצאה לפיה בגין העבירות מושא תיק זה, יוטלו על המשיב 8 חודשי פסילה בפועל בלבד, זאת כאשר עסקינן בהסתבכות השלישית מסוגה, וכאשר בית המשפט קמא בעצמו העמיד את המתחם של הפסילה על תקופה אשר נעה בין 4 חודשים ועד 60 חודשי פסילה בפועל.

לא זו אף זו, אף ההפעלה בחופף של אחד משני עונשי הפסילה על תנאי אשר הוטלו על המשיב בשל הרשעותיו הקודמות, חוטאת למטרה ומחייבת את התערבותה של ערכאת הערעור.

13. מאחר וערכאת הערעור אינה ממצה את הדין, מצאתי לקבל את הערעור חלקית, באופן שעל המשיב יושתו 3 חודשי מאסר בפועל, וזאת תחת העונש של חודש אחד שהטיל בית המשפט קמא. בנוסף, עונש המאסר על תנאי אשר הופעל על ידי בית המשפט קמא באופן חופף, יופעל כך ש-5 חודשים ירוצו במצטבר, והיתרה תהיה חופפת.

14. אשר להמרת עונש המאסר בעבודות שירות למאסר ממש. הרי שגם כאן יש מקום להתערב בגזר דינו של בית המשפט קמא באופן שהתקופה שתופעל במצטבר תעמוד על ארבעה חודשים. שכן כל החלטה אחרת בנסיבות תיק זה משמעותה כרסום יתר על המידה בעונש שהוטל על המשיב במקור, ואין זה המסר אשר ראוי להעביר בנסיבות כגון דא.

15. כך גם לעניין הפסילה בפועל. יש להעמיד את עונש הפסילה בפועל על 10 חודשים וזאת תחת העונש של 8 חודשים שהוטל בבית המשפט קמא. בנוסף, עונש הפסילה על תנאי שהוטל בפ"ל 7661-04-22 יופעל כאשר מחציתו במצטבר והמחצית האחרת בחופף. סך הכל ירצה המשיב 16 חודשי פסילה בפועל, וזאת תחת העונש שהטיל עליו בית המשפט קמא.

16. השורה התחתונה היא, שדין הערעור להתקבל, באופן שתקופת מאסרו בפועל של המשיב תעמוד על

12 חודשים. תקופת הפסילה בפועל של המשיב **תעמוד על 16 חודשים**. אין שינוי ביתר מרכיבי גזר
הדין קמא.

ניתן היום, א' חשוון תשפ"ג, 26 אוקטובר 2022, בהעדר
הצדדים.